

**Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden**

## 2453

Vragen van het lid **Dijk** (SP) aan de Minister van Economische Zaken over *het bericht dat Sabic verkoop van Chemelot fabrieken overweegt* (ingezonden 14 mei 2025).

Antwoord van Minister **Hermans** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 16 juni 2025) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2365

### Vraag 1

Hoe reageert u op het bericht dat Sabic overweegt zijn Europese fabrieken, inclusief de locatie op Chemelot, te verkopen?<sup>1</sup>

### Antwoord 1

De berichten in de media zijn niet bevestigd door Sabic. Het is niet aan het kabinet om in te gaan op de bedrijfsvoering en strategie van individuele bedrijven.

Het kabinet volgt de berichtgeving over de ontwikkelingen in de industrie actief. Niet alleen de Nederlandse industrie staat onder druk, maar dit geldt breder in Europa. De toenemende geopolitieke spanningen onderstrepen het belang van invloed kunnen hebben op waardeketens van industriële producten. De industrie zorgt voor leveringszekerheid van basisproducten zoals energie, voedsel en materiaal. Productie dichtbij is cruciaal voor de autonomie van Europa en Nederland. Het kabinet zet zich daarom in voor versterking van het industriële concurrentievermogen in Europa. Verduurzaming en concurrentievermogen gaan daarbij hand in hand.

### Vraag 2

Deelt u de mening dat delen van de chemische industrie, onder ander bij Chemelot, cruciale sectoren zijn voor de Nederlandse economie en samenleving? Kunt u hierbij de aangenomen motie Dijk over «vitale productie behouden of terugbrengen naar Nederland» betrekken?<sup>2</sup>

<sup>1</sup> L1Nieuws, 13 mei 2025, «Chemelot-gigant Sabic onderzoekt mogelijke verkoop fabrieken» <https://www.l1nieuws.nl/nieuws/2910209/chemelot-gigant-sabic-onderzoekt-mogelijke-verkoop-fabrieken>

<sup>2</sup> Kamerstuk 31 985, nr. 89

#### Antwoord 2

De chemische industrie levert bouwstenen voor producten die burgers dagelijks gebruiken, van kunststoffen tot medische producten, en is een onmisbare leverancier voor vitale sectoren zoals defensie, gezondheid en energie. Door de hoge arbeidsproductiviteit levert de sector een belangrijke bijdrage aan de Nederlandse economie. Daarnaast speelt de chemische sector een sleutelrol in het bereiken van een circulaire economie. Delen van de chemische industrie, zoals die op Chemelot, kunnen daarmee een belangrijke rol spelen in de Nederlandse economie en samenleving. In dit kader is het van belang de leveringszekerheid en strategische autonomie van Nederland en Europa zoveel mogelijk te waarborgen. De motie van het lid Dijk, gericht op het behouden dan wel terugbrengen van vitale productie, sluit hierbij goed aan. Deze motie verzoekt om een overzicht van strategische sectoren die vitaal zijn voor Nederland. Of en in welke mate onderdelen van de chemische sector kwetsbaar zijn door dergelijke risicovolle strategische afhankelijkheden, is onderzocht. Dit onderzoek, wat ten dele beantwoordt aan de motie, is echter vertrouwelijk, de resultaten kunnen op verzoek van de Kamer in een vertrouwelijke technische briefing worden toegelicht. De motie zelf zal nader worden geadresseerd in de Industriebrief. Het antwoord op de motie van het lid Dijk zal worden opgenomen in de Industrie brief, die in het derde kwartaal van 2025 met de Kamer zal worden gedeeld.

#### Vraag 3 en 4

Hoe worden de landelijke, provinciale en lokale overheden betrokken bij de plannen van Sabic en de mogelijke gevolgen voor de regio? Is er overleg geweest tussen de overheid en Sabic over de voorgenomen verkoop? Zo ja, wat is er besproken en wat zijn de uitkomsten van dit overleg?

#### Antwoord 3 en 4

Wij kunnen niet ingaan op over onbevestigde mediaberichten. Er is intensief contact met Sabic op landelijk en provinciaal niveau onder andere in het kader van het belang van het cluster en de maatwerkaanpak. Deze gesprekken zijn vertrouwelijk vanwege de bedrijfsvertrouwelijke informatie die daar wordt gewisseld.

#### Vraag 5

Welke mogelijkheden zijn er om (delen van) deze industrie te nationaliseren?

#### Antwoord 5

Dat zou betekenen dat de Staat het bedrijf koopt of onteigent. Dat zijn zowel juridisch, economisch als financieel zeer verstreckende maatregelen die niet zomaar genomen kunnen worden. In geval van onteigening is een wettelijke grondslag vereist en zou bijvoorbeeld sprake moeten zijn van een publiek belang dat niet op andere wijze geborgd kan worden. Dat is op dit moment niet het geval.

#### Vraag 6 en 7

In het geval er overgegaan wordt op sluiting of gedeeltelijke sluiting van de industrie in handen van Sabic, wat zijn de gevolgen voor de Nederlandse economie en voor de werkgelegenheid in de regio Zuid-Limburg? Wat zijn de gevolgen voor Chemelot en andere bedrijven in de productieketen van deze industrie?

#### Antwoord 6 en 7

De nieuwsberichten betreffen onderzoek naar mogelijkheden voor verkoop door Sabic, en zijn niet door het bedrijf zelf bevestigd. Het kabinet gaat niet in op onbevestigde berichten over mogelijke sluiting van individuele bedrijven. Wel kan gezegd dat Sabic één van de grootste spelers op het sterk geïntegreerde Chemelot is en daarmee belangrijk voor de huidige en toekomstige concurrentiepositie van de site. Zoals onder vraag 2 aangegeven leveren chemische bedrijven, zoals Sabic, bouwstenen voor producten die burgers dagelijks gebruiken, van kunststoffen tot medische producten. Deze bedrijven zijn tevens een onmisbare leverancier voor vitale sectoren als defensie, gezondheid en energie.

Vraag 8

Welke maatregelen neemt u om de werkgelegenheid en economische stabiliteit in de regio te waarborgen in het geval van een verkoop of sluiting?

Antwoord 8

Het Rijk trekt samen op met het cluster en de Provincie Limburg om mogelijkheden te onderzoeken over hoe het cluster Chemelot structureel te versterken, onder andere door uitwerking van onderdelen van het «Limburgs bod voor een duurzaam Chemelot» (juni 2024). Zo is eind mei, mede door de inzet via de cluster-aanpak, het voorkeursalternatief voor het nog te bouwen 380 kV hoogspanningsstation in Graetheide vastgesteld. Deze projecten dragen bij aan de transitie naar een duurzame toekomst voor de industrie op Chemelot.

Vraag 9

Welke buitenlandse afhankelijkheden zouden gecreëerd of vergroot worden door het (gedeeltelijk) sluiten van deze industrie?

Antwoord 9

De berichtgeving betreft mogelijke verkoop van onderdelen van Sabic. Deze berichten worden niet bevestigd door het bedrijf. Het is niet aan het kabinet om te speculeren over sluiting van individuele bedrijven. In het algemeen levert de Nederlandse chemische industrie basisproducten aan verschillende downstream sectoren, in heel Europa. Indien meerdere chemische sites binnen NL en/of de EU zouden sluiten kan dat leiden tot handelsafhankelijkheden. Door o.a. de toenemende productie in China zou handelsconcentratie kunnen ontstaan. Of dit problematisch en risicovol is hangt af van veel verschillende factoren. De Europese Commissie presenteert voor de zomer een actieplan voor de chemische sector en aan het eind van het jaar een *Chemicals Industry Package*, met onder andere maatregelen ter verbetering van het concurrentievermogen van deze industrie.

Vraag 10

Hoe past deze ontwikkeling binnen het bredere beleid van de regering ten aanzien van het behoud en de versterking van de Nederlandse maakindustrie?

Antwoord 10

De (maak)industrie is cruciaal voor een concurrerende en weerbare Nederlandse economie. Het zorgt voor groei en werkgelegenheid, biedt oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen en draagt bij aan onze strategische autonomie. In dit kader is de *Clean Industrial Deal* ook zeer relevant, waarin het groene industriebeleid nader wordt uitgewerkt voor Nederland en Europa. In juli wordt de Kamer schriftelijk geïnformeerd over de toekomst van de energie-intensieve industrie met de brief *Perspectief op de Energie-Intensieve Industrie*. Ook wordt het bredere industrie en innovatiebeleid vernieuwd. Met het nieuwe industriebeleid wordt meer gewicht gegeven aan het verdienvermogen en weerbaarheid. Dit sluit aan op nieuwe uitdagingen, zoals geopolitieke spanningen, afnemende productiviteitsgroei en huidige maatschappelijke uitdagingen. Hierover wordt de Kamer in het derde kwartaal van 2025 geïnformeerd.

Ook op Europees niveau zet het kabinet zich actief in voor het versterken van de industrie, waaronder voor de chemische industrie. Zo wordt er voor de zomer een Europees actieplan voor de chemische industrie gepresenteerd. Nederland heeft in dit kader ook het Franse non-paper over een «EU Critical Chemicals Act» medeondertekend<sup>3</sup>.

Vraag 11

Kunt u een overzicht toevoegen van alle bedrijven en locaties die Sabic in Nederland bezit? Kunt u hierbij de omzet, winst en aantal fte betrekken?

<sup>3</sup> Kamerstuk 21 501–30 nr. 637

#### Antwoord 11

Sabic heeft 3 productielocaties in Nederland: op Chemelot in Geleen, Bergen Op Zoom en Raamsdonkveer. Op Brightlands (Geleen) en in Bergen op Zoom zijn ook onderzoekscentra gevestigd. Daarnaast heeft Sabic haar Europese hoofdkantoor in Amsterdam. Momenteel werken er ruim 2.000 fte's voor Sabic in Nederland.

Omzet en winstcijfers worden niet per locatie gepubliceerd. Volgens het jaarverslag bedroeg de wereldwijde omzet van het bedrijf in 2024 33 miljard euro, waarvan 20% in Europa.

#### Vraag 12 en 13

Kunt u een overzicht toevoegen van alle generieke en specifieke subsidies en regelingen op zowel landelijk, provinciaal en lokaal niveau waarmee ondersteuning wordt geboden aan de activiteiten van de Sabic fabrieken in Nederland?

Kunt u een overzicht sturen van alle generieke en specifieke investeringen van de afgelopen 10 jaar die deze industrie ten goede zijn gekomen?

#### Antwoord 12 en 13

Gezien de gewenste beantwoordingstermijn van deze Kamervragen en het zwaartepunt van Sabic's activiteiten op Chemelot, ligt bij de beantwoording de focus op het landelijke RVO instrumentarium en subsidies van de provincie Limburg over de periode van 2015 tot heden.

Navraag bij RVO heeft geleerd dat er in die periode in totaal ca. € 28 mln door RVO aan subsidie instrumenten rechtstreeks aan het bedrijf Sabic is gecommitteerd. Een deel van deze subsidies is voor projectpartners bestemd. Niet alle gecommitteerde bedragen zijn ook uitbetaald. Het feitelijke bedrag waarmee Sabic rechtstreeks is ondersteund, zal dus lager liggen. De grootste bedragen daarbinnen betreffen:

- Uit de Subsidie Demonstratie Energie- en Klimaatinnovatie (DEI+) is circa € 12 miljoen gecommitteerd aan SABIC Plastic Energy Advanced Recycling B.V. en een partner in 2020.
- Vanuit de Subsidieregeling Indirecte Kostencompensatie ETS, is over de genoemde periode in totaal € 14,3 miljoen verstrekt. Dit gaat om compensatie voor hoge elektriciteitskosten, vanwege emissiekosten die door elektriciteitsproducenten worden doorberekend aan de eindgebruiker.
- Ook werd € 1.9 miljoen aan overige subsidies gecommitteerd.

Daarnaast neemt Sabic deel aan projecten waarvoor projectpartners subsidie gecommitteerd hebben gekregen, waaronder een project waarvoor circa € 7,5 mln is gecommitteerd uit het groeifonds Circulair Plastics NL. Sabic ontvangt binnen deze projecten zelf slechts ten dele of geen subsidie.

Op grond van de fiscale geheimhoudingsbepalingen van artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) kunnen geen mededelingen worden gedaan over de uitvoering van de belastingwet bij individuele belastingplichtigen. Het delen van data van speciale regelingen, zoals fiscale, is dus niet mogelijk. Om die reden kan geen enkele informatie worden verstrekt t.a.v. aanvragen en het gebruik fiscale instrumenten zoals de WBSO, de EIA en de MIA/Vamil.

Navraag bij de provincie Limburg heeft opgeleverd dat in de afgelopen 10 jaar geen directe provinciale subsidies zijn verleend aan Sabic op Chemelot.